

D E C I Z I E

30 noiembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul: Svetlana Filincova

Judecătorii: Maria Ghervas, Iurie Bejenaru

Dumitru Mardari și Sveatoslav Moldovan

examinând recursul declarat de Culicovschi Finoghent, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Culicovschi Liubovi împotriva lui Culicovschi Finoghent cu privire la partajarea averii comune în devălmășie și încasarea cheltuielilor de judecată, împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 14 iunie 2016, prin care s-a admis apelul declarat de avocatul Tudorica Andrei în interesele apelantei Culicovschi Liubovi, s-a casat hotărârea Judecătoriei Dondușeni din 30 septembrie 2015 și s-a emis o nouă hotărârea de admitere parțială a acțiunii

c o n s t a t ă :

La 10 noiembrie 2014 Culicovschi Liubovi a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Culicovschi Finoghent cu privire la partajarea averii comune în devălmășie și încasarea cheltuielilor de judecată (f.d.3-6 vol.I).

În motivarea cererii de chemare în judecată Culicovschi Liubovi a indicat că în anul 1995 a încheiat căsătoria cu Culicovschi Finoghent.

Din căsătorie au doi copii Mihai, născut la 10 decembrie 1990 și Sorina, născută la 23 decembrie 1996.

La 11 august 2011 a desfăcut căsătoria cu pârâțul Culicovschi Finoghent.

În timpul căsătoriei au cumpărat casă de locuit în orașul Dondușeni, str. Cepaev, 81, au efectuat construcții auxiliare la prețul de 10000 lei.

În prezent Culicovschi Finoghent nu o primește în casă și nu poate să se folosească de bunurile comune ce le aparțin.

Dețin împreună 2 autovehicule de model „Opel Frontera” numărul de înmatriculare DNAJ 387 la prețul de 61196 lei și „Chrysler Sebring”, numărul de înmatriculare DNAK 363 la prețul de 133518 lei.

Tot în timpul căsătoriei au cumpărat bunuri materiale de uz casnic care dorește să fie partajate și anume: mobilă de perete la prețul de 3800 lei, set de veselă la prețul de 8500 lei, centru muzical la prețul de 12000 lei, 4 plapume la prețul total de 1600 lei, 2 covoare la prețul total de 2000 lei, noptieră la prețul de 400 lei, 8 perne la prețul total de 800 lei, plapumă de lână la prețul de 500 lei, dormitor la prețul de 4000 lei, covor la prețul de 1000 lei, 3 perdele la prețul total de 300 lei, cornișă la prețul de 300 lei, mobilă moale la prețul de 3500 lei, covor la prețul de 1000 lei, palas la prețul de

500 lei, 2 mese la prețul total de 800 lei, monitor calculator la prețul de 500 lei, 2 perdele la prețul total de 1000 lei, carne la prețul total 400 lei, perdele la prețul total de 400 lei, televizor la prețul de 1500 lei, tractor la prețul de 36000 lei, remorcă la prețul de 5000 lei, plug la prețul de 4000 lei, frigider la prețul de 7000 lei și alte bunuri în sumă totală de 143600 lei.

În afară de acestea mai dețin împreună cu pârâtul Culicovschi Finoghent bunuri materiale care dorește să fie partajate câte 1/2 fiecăruia și anume: DVD la prețul de 3300 lei, cearșafuri la prețul total de 1000 lei, mașină de tocat la prețul de 100 lei, dulapuri la prețul de 400 lei, scaune la prețul de 2000 lei, cuptor electric la prețul de 800 lei, poloboace la prețul de 400 lei, fier de călcat „Tefali” la prețul de 100 lei, perforator la prețul de 4000 lei și alte bunuri în sumă totală de 46370 lei.

Cere Culicovschi Liubovi partajarea averii comune în devălmășie cu Culicovschi Finoghent câte 1/2 cotă-parte fiecăruia din imobilul situat în orașul Dondușeni, str. Cebaev, 81 și lotului aferent, 1/2 cotă-parte din autovehiculele de model „Opel Frontera” numărul de înmatriculare DNAJ 387 la prețul de aproximativ 61196 lei și „Chrysler Sebring”, numărul de înmatriculare DNAK 363 la prețul de aproximativ 133518 lei, 1/2 cotă-parte din toate bunurile de uz casnic și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătorei Dondușeni din 30 septembrie 2015 s-a respins acțiunea ca fiind depusă tardiv.

S-a încasat de la Culicovschi Liubovi în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 8629, 77 lei (f.d.181-182, 198-204 vol.I).

Prin mandatul nr.0418805 din 06 noiembrie 2014 avocatul Tudorica Andrei a fost împuternicit de Culicovschi Liubovi să-i acorde asistență juridică cu dreptul de a ataca hotărârea judecătorească etc. (f.d.41 vol.I).

La 02 noiembrie 2015 avocatul Tudorica Andrei a depus în interesele Culicovschi Liubovi apel împotriva hotărârii Judecătorei Dondușeni din 30 septembrie 2015 (f.d.187-189 vol.I).

Curtea de Apel Bălți prin decizia din 14 iunie 2016 a admis apelul declarat de avocatul Tudorica Andrei în interesele Culicovschi Liubovi, a casat hotărârea Judecătorei Dondușeni din 30 septembrie 2015 și a emis o nouă hotărâre, prin care a admis parțial acțiunea.

A adjudecat lui Culicovschi Finoghent cu titlu de proprietate privată cu cota-parte 1 bunurile imobile din orașul Dondușeni, str. Vasiliu Ceapaev, 81, numerele cadastrale 3401106033, 34011033.01, 34011033.02 și 34011033.03 cu valoare de piață 247204 lei, autovehiculele de model „Opel Frontera” și „Crysler Serbing” în valoare totală de 194714 lei și bunuri de uz casnic în sumă totală de 143400 lei.

A încasat de la Culicovschi Finoghent în beneficiul Culicovschi Liubovi sulta în mărime de 292759 lei.

A încasat de la Culicovschi Finoghent în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 15369, 90 lei.

S-au respins pretențiile înaintate de Culicovschi Liubovi de atribuire în natură a 1/2 din bunurile imobile și de uz casnic.

La 19 septembrie 2016 Culicovschi Finoghent a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 14 iunie 2016 solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului Culicovschi Finoghent a invocat că la 11 august 2011 a desfăcut căsătoria încheiată cu Culicovschi Liubovi, divorțul fiind trecut în Registrul actelor de stare civilă sub nr.88.

Conform art.25 alin.(8) Codul familiei, pentru împărțirea bunurilor proprietate în devălmășie a soților a căror căsătorie a fost desfăcută, se stabilește un termen de prescripție de 3 ani.

Culicovschi Liubovi s-a adresat cu prezenta cerere de chemare în judecată la 10 noiembrie 2014, peste 3 ani și 3 luni de la desfacerea căsătoriei fiind omis termenul de prescripție.

În cererea de chemare în judecată cu privire la desfacerea căsătoriei din 29 aprilie 2011, Culicovschi Liubovi a indicat că nu are pretenții la patrimoniul comun, cunoscând că a întemeiat o nouă familie și locuiesc în imobilul comun.

Instanța de apel eronat a concluzionat că termenul de prescripție se calculează de la 08 februarie 2012 când Culicovschi Liubovi s-a adresat Primăriei orașului Dondușeni în vederea creării comisiei de inventariere a bunurilor comune.

Instanța de apel greșit a stabilit valoarea bunurilor de uz casnic partajate și a autovehiculului de model „Opel Frontera”, deoarece aceste bunuri nu au fost evaluate de un organ independent și licențiat în acest domeniu.

Greșit a fost inclus în ansamblul bunurilor comune în devălmășie autovehiculul de model „Chrysler Sebring”, numărul de înmatriculare DNAK 363.

Prin adevărta nr.1766 din 22 august 2016 se confirmă că acest mijloc de transport a fost cumpărat la 31 ianuarie 2012 după desfacerea căsătoriei și valoarea acestuia urma să fie exclusă din suma încasată.

La stabilirea sulteii instanța de apel nu a luat în considerație că la 16 aprilie 2011 Culicovschi Liubovi a ridicat de la banca comercială „Moldincombank” societate pe acțiuni filiala Dondușeni bani în numerar în sumă de 4018, 54 euro depuși pe contul de depozit în baza contractului nr.23741978453157 din 15 februarie 2011.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

La 09 noiembrie 2016 Culicovschi Liubovi a prezentat referință la recursul declarat de Culicovschi Finoghent solicitând respingerea acestuia și menținerea deciziei instanței de apel din 14 iunie 2016.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție prin încheierea din 23 noiembrie 2016 a considerat recursul admisibil fără a prejudicia fondul și a dispus judecarea acestuia de către completul din 5 judecători.

În conformitate cu art. 441 Codul de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) Codul de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

În conformitate cu art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Judecând recursul declarat în limitele invocate pe baza materialelor din dosar și a referinței, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este depus în termen, întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea deciziei Curții de Apel Bălți din 14 iunie 2016 și trimiterea pricinii la rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată din următoarele motive.

În conformitate cu art. 434 Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

La 28 iulie 2016 Curtea de Apel Bălți a expediat în adresa părților copia deciziei din 14 iunie 2016 (f.d.43 vol.II).

Prin avizul de recepție DS3100008706AR se confirmă că Culicovschi Finoghent a recepționat la 02 august 2016 copia deciziei Curții de Apel Bălți din 14 iunie 2016 (f.d.45 vol.II).

Prin urmare, recursul declarat la 19 septembrie 2016 de Culicovschi Finoghent este depus în termen.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Judecând pricina în ordine de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție a constatat că instanța de apel a examinat pricina cu încălcarea normelor de drept material și procedural.

În conformitate cu art.240 alin.(3) Codul de procedură civilă, instanța judecătorească adoptă hotărârea în limitele pretențiilor înaintate de reclamant.

Culicovschi Liubovi în cererea de chemare în judecată a solicitat partajarea averii comune în devălmășie deținută cu Culicovschi Finoghent câte ½ cotă-parte fiecăruia din imobilul situat în orașul Dondușeni, str. Cepaev, 81 și lotului aferent, ½ cotă-parte din autovehiculele de model „Opel Frontera” numărul de înmatriculare DNAJ 387 la prețul de aproximativ 61196 lei și „Chrysler Sebring”, numărul de înmatriculare DNAK 363 la prețul de aproximativ 133518 lei, ½ cotă-parte din toate bunurile de uz casnic și încasarea cheltuielilor de judecată.

În ședința de judecată a instanței de apel din 31 mai 2016 avocatul Tudorica Andrei în interesele Culicovschi Liubovi a prezentat modul de partajare a averii comune în devălmășie a foștilor soți și a solicitat să se atribuie în natură apelantei ½ cotă-parte din imobil, autovehiculul de model „Opel Frontera”, ½ cotă-parte din bunurile de uz casnic declarând că aceasta nu dorește să primească sulta (f.d.29-31 vol.II).

Instanța de apel a adjudecat lui Culicovschi Finoghent cu titlu de proprietate privată cu cota-parte 1.0 bunurile imobile din orașul Dondușeni, str. Vasiliu Căpăev, 81, numerele cadastrale 3401106033, 34011033.01, 34011033.02 și 34011033.03 cu valoare de piață 247204 lei, autovehiculele de model „Opel Frontera” și „Crysler Serbing” în valoare totală de 194714 lei, bunuri de uz casnic în sumă totală de 143400 lei și a încasat de la Culicovschi Finoghent în beneficiul Liubovei Culicovschi sulta în mărime de 292759 lei, depășind astfel limitele pretențiilor înaintate.

În conformitate cu art.246 Codul de procedură civilă, când bunul se adjudecă în natură, instanța judecătorească indică în hotărîre contravaloarea lui și dobînda de întîrziere determinată conform art.619 din Codul civil, pe care urmează să o achite debitorul, chiar și în lipsa vinovăției, dacă nu execută hotărîrea în termen de 90 de zile de la data cînd aceasta a devenit definitivă.

Contrar acestor prevederi legale, instanța de apel în dispozitivul deciziei nu a indicat care bunuri de uz casnic se adjudecă lui Culicovschi Finoghent și care este contravaloarea fiecăra.

La materialele pricinii lipsește un raport de evaluare a bunurilor mobile.

În afară de aceasta, din adeverința eliberată de Întreprinderea de Stat „CRIS Registru” la 22 august 2016 rezultă că unitatea de transport „Chrysler Sebring”, anul producerii 2007 a fost înregistrată pe numele Culicovschi Finoghent la 31 ianuarie 2012 (f.d.63 vol.II).

Conform art.20 alin.(1) și (5) Codul familiei, bunurile dobîndite de către soți în timpul căsătoriei aparțin ambilor cu drept de proprietate în devălmășie, conform legislației.

Sînt proprietate în devălmășie a soților bunurile care au fost dobîndite din ziua încheierii căsătoriei pînă în ziua încetării acesteia. Instanța judecătorească este în drept, în baza cererii soțului interesat care nu este vinovat de desfacerea căsătoriei, să declare bunurile dobîndite de către el în perioada cît soții au dus gospodăria separate proprietate a acestuia.

Conform art.370 Codul civil, împărțirea bunului proprietate comună în devălmășie între coproprietarii devălmași se va face proporțional aportului fiecăruia la dobîndirea bunului. Pînă la proba contrară, aportul coproprietarilor devălmași este prezumat a fi egal.

Conform art.371 alin.(1) Codul civil, bunurile dobîndite de soți în timpul căsătoriei sînt proprietatea lor comună în devălmășie dacă, în conformitate cu legea sau contractul încheiat între ei, nu este stabilit un alt regim juridic pentru aceste bunuri.

Potrivit certificatului de divorț eliberat la 09 februarie 2012, soții Culicovschi Finoghent și Culicovschi Liubovi au desfăcut căsătoria la 11 august 2011.

Instanța de apel la examinarea pricinii nu a stabilit care este regimul legal a unității de transport „Chrysler Sebring”, anul producerii 2007.

Or, Culicovschi Finoghent în ședința de judecată a primei instanțe din 30 septembrie 2015 a declarat că autovehiculul de model „Chrysler Sebring” l-a cumpărat în anul 2012 după desfacerea căsătoriei, iar bunurile materiale nu sunt evaluate în modul stabilit de lege.

La materialele pricinii nu sunt date pe numele cui sunt înmatriculate bunurile mobile tractorul și remorca.

Astfel, din considerentele menționate și avînd în vedere că instanța de apel a încălcat normele de drept material și procedural, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa decizia Curții de Apel Bălți din 14 iunie 2016 și de a restitui pricina spre rejudecare în ordine de apel, în aceeași instanță, în alt complet de judecători.

La rejudecarea pricinii este necesar de ținut cont de cele expuse și în dependență de cele obținute de emis o decizie legală.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c), art. 445 alin. (3) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Culicovschi Finoghent

Se casează decizia Curții de Apel Bălți din 14 iunie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Culicovschi Liubovi împotriva lui Culicovschi Finoghent cu privire la partajarea averii comune în devălmășie și încasarea cheltuielilor de judecată, cu restituirea pricinii spre rejudecare în ordine de apel la Curtea de Apel Bălți, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președinte, judecătorul:

Svetlana Filincova

Judecătorii:

Maria Ghervas

Iurie Bejenaru

Dumitru Mardari

Sveatoslav Moldovan